

- UZASADNIENIE -

Projekt pn. „Poprawa dostępności linii kolejowej poprzez przebudowę niektórych elementów infrastruktury na odcinkach linii kolejowej nr 108 Stróże - Krościenko w ramach RPOWP na lata 2007 – 2013” nr RPPK.02.01.00-18-136/10 realizowany był przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w latach 2010-2013. Zakończenie realizacji projektu – wypłata płatności końcowej na rzecz beneficjenta – nastąpiło 18 października 2013 roku. Termin ten wyznaczył również rozpoczęcie okresu trwałości w projekcie, który trwał 5 lat tj. do 18 października 2018 roku. W okresie tym beneficjent zobowiązany był do corocznego przedstawiania *„Oświadczeń w sprawie zachowania trwałości projektu, generowania dochodu i kwalifikowalności podatku VAT”*. W oparciu o przedstawiane przez Beneficjenta dane możliwe było monitorowanie m.in. efektów zrealizowanego projektu wyrażonych poprzez wybrane i oszacowane przez beneficjenta wskaźniki rezultatu.

Ponadto, zgodnie z zapisami wzoru umowy o dofinansowanie projektu realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 *„zmiany zakładanych wskaźników rezultatów realizacji projektu, w szczególności zmiany powodujące zmniejszenie wartości docelowych będących podstawą uzyskania punktów w trakcie oceny merytorycznej projektu są, co do zasady, niedopuszczalne. Powodować to może, w zależności od faktycznych rezultatów zwrot części bądź całości dofinansowania.”* Wskaźnik rezultatu powinien być co do zasady osiągnięty w rok po zakończeniu realizacji projektu i utrzymany w okresie trwałości.

W przypadku gdy wysokość faktycznie osiągniętego wskaźnika rezultatu w danym roku okresu trwałości jest niższa od zakładanej we wniosku o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązany jest do wskazania przyczyn nieosiągnięcia / nieutrzymania wraz z określeniem działań naprawczych, których realizacja ma przyczynić się do osiągnięcia wskaźników na deklarowanym pierwotnie poziomie.

Do 2018 r. Beneficjent przedkładał *Oświadczenia w sprawie zachowania trwałości* (...) i wykazywał rzeczywisty stopień osiągnięcia założonych w projekcie wskaźników rezultatu. W marcu 2019r. Beneficjent poinformował, iż z uwagi na zmianę warunków udostępniania danych przez jednego z przewoźników tj. „Przewozy Regionalne Sp. z o. o.” (obecnie POLREGIO sp. z o.o.), nie jest w stanie wykazać pełnych (kompletnych) informacji w zakresie realizacji wskaźników za rok 2018. Przewoźnik odmówił wówczas Beneficjentowi dostępu do informacji w zakresie przewiezionych pasażerów na określonych odcinkach linii kolejowych wskazując, iż są to dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa. Wskazał jednocześnie, że udostępnienie ich podmiotom zewnętrznym może nastąpić jedynie odpłatnie

po podpisaniu zobowiązania do zachowania poufności. Przewoźnik zażądał od PKP PLK S.A. odpłatności za udostępnienie danych w kwocie 100 663 zł netto.

Po trwającym blisko dwa lata okresie podejmowania inicjatyw celem pozyskania niezbędnych danych od przewoźnika oraz zaangażowaniu w sprawę Departamentu Dróg i Publicznego Transportu Zbiorowego tut. Urzędu, w grudniu 2020 roku Beneficjent przedłożył wymagane *Oświadczenie w sprawie zachowania trwałości projektu, generowania dochodu i kwalifikowalności podatku VAT za rok 2018* wskazujące stopień osiągnięcia wskaźników rezultatu.

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji wszystkich złożonych w okresie trwałości *Oświadczeń w sprawie zachowania trwałości projektu, generowania dochodu i kwalifikowalności podatku VAT* dla ww. projektu, stwierdzono niepełne osiągnięcie wskaźników rezultatu:

- R.16.1.1. *Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich,*
- RR.16.1.2 *Liczba osób korzystających rocznie z powstałej infrastruktury kolejowej w przewozach pasażerskich.*

Rzeczywisty poziom osiągnięcia ww. wskaźników rezultatu przedmiotowego projektu w okresie trwałości z odpowiadającym stopniem osiągnięcia wartości docelowej przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Wartość szacunkowa	Poszczególne lata okresu trwałości projektu				
		2014	2015	2016	2017	2018
R.16.1.1 <i>Oszczędność czasu w przewozach pasażerskich</i> (EUR/rok)	120 324,45	-	59 724,43 (49,64%)	59 724,43 (49,64%)	30 646,64 (25,47%)	45 315,96 (37,66%)
RR.16.1.2 <i>Liczba osób korzystających rocznie z powstałej infrastruktury kolejowej w przewozach pasażerskich</i> (osoby/rok)	310 200	1 550 (0,50%)	36 004 (11,61%)	105 744 (34,09%)	79 011 (25,47%)	21 128 (6,81%)

Beneficjent w przedkładanych Oświadczeniach (...) jako przyczynę niskiego stopnia osiągnięcia wskaźników corocznie wskazywał na ofertę przewozową odbiegającą od przyjętych założeń na etapie wnioskowania o dofinansowanie.

W studium wykonalności do analiz oferty przewozowej przyjęto na odcinku Jasło Niegłowice – Nowy Zagórz docelowo 19 par pociągów pasażerskich. Tymczasem Beneficjent wskazuje, iż w poszczególnych latach okresu trwałości wartość ta kształtowała się od 3 do maksymalnie 8 par pociągów. Jednocześnie Beneficjent podkreśla przyczynę nieosiągnięcia jako niezależną od niego.

Dodatkowo, Beneficjent złożył wyjaśnienia, iż założone docelowe wartości wskaźników rezultatu na etapie wnioskowania o dofinansowania nie były konsultowane z organizatorem publicznego transportu.

Zważywszy na fakt, iż kształt oferty przewozowej uzależniony jest od wielu czynników, tut. Urząd w kierowanej do Beneficjenta korespondencji wskazywał na konieczność podejmowania działań w celu zwiększenia liczby pasażerów korzystających z przewozów na danej linii. W tym zakresie wskazywano na możliwy wpływ Beneficjenta na atrakcyjność oferty i jej konkurencyjność wobec innych środków transportu.

Analizując osiągnięcia wskaźników rezultatu, konieczne jest zbadanie wpływu rzeczywistego stopnia ich osiągnięcia na wybór projektu do dofinansowania.

Omawiane wskaźniki były podstawą do przyznania punktów na etapie oceny merytorycznej czyli od zadeklarowanej ich wysokości zależała liczba przyznanych punktów w zakresie III Kryterium pn. *Liczba osób korzystających rocznie z powstałej infrastruktury w przewozach pasażerskich* oraz IV Kryterium pn. *Oszczędność finansowa na nowych i odtworzonych liniach kolejowych*. Biorąc pod uwagę osiągniętą wartość ww. wskaźników w roku 2017 (kiedy osiągnięcie było najniższe) pod kątem liczby punktów jakie przedmiotowy projekt otrzymałby na etapie oceny merytorycznej oraz fakt, że projekt podlegał ocenie jako projekt kluczowy, należy stwierdzić, iż nieosiągnięcie ww. wskaźników nie spowodowałoby podważenia pozytywnej oceny merytorycznej, a tym samym prawa do uzyskania dofinansowania.

W dokonywanej analizie ważną informację stanowi również ewentualny wpływ poziomu osiągnięcia wskaźników na realizację celów projektu. Niepełne osiągnięcie ww. wskaźników może negatywnie wpływać na niektóre z zakładanych celów projektu, którymi było:

- podniesienie i poprawa bezpieczeństwa ruchu kolejowego;
- poprawa oferty przewozowej poprzez zwiększenie komfortu podróży, skrócenie czasu podróży, zwiększenie konkurencyjności kolei (prędkość, punktualność) względem innych środków transportu, zwiększenie bezpieczeństwa podróży;
- zmniejszenie kosztów bieżącego utrzymania infrastruktury w związku z poprawą jej stanu technicznego;
- likwidacja ograniczeń prędkości;
- podniesienie prędkości rozkładowej;
- zwiększenie przepustowości linii;
- zmniejszenie awaryjności infrastruktury kolejowej;

- zmniejszenie zużycia paliwa pojazdów trakcyjnych, a w związku z tym kosztów eksploatacyjnych dla przewoźników;
- poprawa oddziaływania na środowisko poprzez zmniejszenie hałasu, poprawa odwodnienia linii,
- ułatwienie dostępu do korzystania z linii kolejowej dla osób niepełnosprawnych.

Biorąc powyższe pod uwagę Zarząd Województwa Podkarpackiego przyjmuje wyjaśnienia Beneficjenta oraz odstępuje od wymierzania korekt finansowych w odniesieniu do projektu nr RPPK.02.01.00-18-136/10, pn. „Poprawa dostępności linii kolejowej poprzez przebudowę niektórych elementów infrastruktury na odcinkach linii kolejowej nr 108 Stróże - Krościenko w ramach RPOWP na lata 2007 – 2013 zrealizowanego przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A w ramach osi priorytetowych II-VII Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, w którym zidentyfikowano nieosiągnięcie wskaźników rezultatu w okresie jego trwałości.